

TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE ŞİİR METİNLERİNDEN YARARLANMA³

Seda ARTUÇ

TEDAŞ Performans Yönetimi Daire Başkanlığı

sedartuc2363@gmail.com

ÖZET

Son yıllarda Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi hususunda çeşitli çalışmalar vardır. Bu çalışmaların sayısı hızla artmaktadır. Neredeyse dünyanın her tarafında konuşulan, öğrenilmeye çalışılan Türkçe öğreticilerinin yeni yöntemler geliştirmesi gerekmektedir. Üstelik alana kazandırılacak çalışmaların çağdaş öğretim yöntemleri göz önünde bulundurularak yapılması âdeta bir zorunluluktur. Aksi hâlde Türkçenin gelişmesi, öğrenilen diller arasında hak ettiği yere ulaşması mümkün değildir. Çalışmanın hedef kitlesi Türk diline yabancı olan ve Türkçe öğrenmeye ihtiyaç duyan kişilerdir. Aynı zamanda dil öğretiminde şiir metinlerinden yararlanmanın soydaş Türk topluluklarına Türkiye Türkçesi öğretirken de kullanılabilmesi göz önünde bulundurulmuştur. Bu materyalin kullanılmasını sağlayacak şiirler, hedef kitlenin kültürüne ve seviyesine en uygun metinlerden seçilmiştir. Çalışmada, Türkçeye yabancı olan ve Türkçe öğrenmek isteyen herkes “hedef kitle” olarak ifade edilmiştir. Ayrıca seçilen metinler dil öğretiminde kullanılan aşamalı kur sisteminin orta ve ileri düzeyindeki hedef kitleye yönelik hazırlanmıştır. Türkçenin yabancılara öğretiminde tespit edilen yöntem sıkıntıları nedeniyle daha önce, bu çalışmayla aynı başlığı taşıyan bir yüksek lisans tezi yazılmıştı. Çalışmada şiirlerden hareketle hazırlanan etkinlikler yoluyla Türkçe öğretiminin hedef kitlenin dil öğrenme başarısına nasıl bir etkide bulunduğu araştırılmış; yabancılara Türkçe öğretiminde şiir metinlerinin kullanılmasının ne ölçüde yararlı olabileceğini saptanmış; Türkçenin yabancılara ve iki dillilere öğretilmesinde etkili bir yöntem geliştirilmişti. Bu çalışma söz konusu tezin bir özeti niteliğindedir.

Anahtar Sözcükler: Türkçe öğretimi, yabancı dil, şiir türündeki metinler, dil öğretim yöntemleri.

TEACHING TURKISH AS FOREIGN LANGUAGE BY USING POETRY TEXTS

ABSTRACT

Although in recent years, several studies which have been increasing rapidly have regarded teaching Turkish as a foreign language, poetry has not been used as a teaching tool yet. It is clear that new

³ Artuç, S. (2014). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Şiir Metinlerinden Yararlanma*. Ankara: Nobel Yayıncılık. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.)

methods are needed to be developed for teaching Turkish that is spoken and learned almost everywhere in the world. Moreover, it is a necessity that studies must be done by taking modern educational methods into consideration. Otherwise, the development of the language and reaching the place it deserves in the languages of international are not possible . The target audience of the study are the ones that do not know about Turkish and require to learn it. Also it is taken into consideration that using poetry as a teaching language method provides teaching Turkey dialect of Turkish to cognate Turkish communities. Poetries that are used in the application of the novel method are selected from the most appropriate texts for culture and level of the target group. In this study, anyone who wants to learn Turkish and do not know about Turkish is stated as “target audience”. In addition, selected texts are prepared for intermediate and advanced-level audience of the gradual stage system used in teaching language. A master thesis has been proposed that has the same title with this study by the reason of scarcity of methods for teaching Turkish to foreign people before. In the study, it is searched how teaching Turkish by applications prepared using poetries affect success of learning Turkish by the target group; detected how effectively teaching foreign people Turkish by using poetries can be beneficial; proposed an effective method for teaching Turkish to foreign people and bilinguals. This study is an abstract of the thesis mentioned.

Keywords: Turkish language education, foreign language, poetry, text, type, language teaching methods.

1. GİRİŞ

Dil, iletişimi ve kültürün devamlılığını sağlayan bir varlıktır. Bu yönüyle dil öğretimi, büyük bir önem arz etmektedir. Yıllardır dil öğretimiyle ilgili birçok çalışma yapılmakta, dergiler basılmakta, toplantılar düzenlenmektedir. Dil öğretiminin bazı bilgiler aktarma yoluyla yapılmasının yanlış olduğu, örneklerden, dolayısıyla da dilin kendisinden hareketle yapılması gerektiği söylene de sonuç değişmemektedir. Dil ya ezber yoluyla öğretildiği için kalıcı olmamakta ya da hiç öğretilmemektedir.

Yeryüzünde, konuşulan dillerle ilgili kesin bir sayı verilemese de dünyada ortalama olarak üç bin beş yüz dilin konuşulduğunu ve yazıldığını söyleyebiliriz. Milletler arası ilişkilerin giderek artması insanların başka toplumların dillerini öğrenmelerini gerekli kılmıştır. Bugün dünyada ikinci dil veya yabancı dil olarak öğrenilen sınırlı sayıda dil vardır. Bir dilin başka toplumlar tarafından öğrenilen bir dil olmasının çeşitli sebepleri sıralanabilir: Askerî, siyasî, iktisadî, ticarî, tarihî ve kültürel nedenler...

Bir dilin öğretilmesinde kullanılan ya da kullanılacak olan yöntemler vardır. Eğer söz konusu dil, ait olmadığı bir kültürün insanlarına öğretilcekse bu öğretim için yeni yöntemler gerekmektedir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde çağdaş diller seviyesinde olan dillerin öğretiminde kullanılan yöntemler de geliştirilmektedir.

Genel anlamda dil öğretimi, özel olarak da yabancı dil öğretiminde artık bütün dünyaca kabul edilen uygulama “Dört temel dil becerisi” ni geliştirmektir. Mehmet Hadi Benhûr; bu anlamda Türkçenin yabancılarla öğretilmesindeki amacın dört temel dil becerisini(dinleme, konuşma, okuma, yazma) geliştirmek olduğunu vurgulamaktadır. Bugüne kadar uygulanan dil öğretim yöntemlerinin yetersiz

kalmasının yegâne sebebini, yabancı dil öğretimini bir bütün olarak görmeyip dilin sadece bir yönüne ağırlık verilmesi olarak belirtmiştir. Dil öğretiminde dört temel dil becerisi dışında iki önemli nokta olduğunu savunan Benhûr, bunları gramer öğretimi ve kelime öğretimi olarak sıralamaktadır.

Bu sorunlar göstermektedir ki dilin kurallarının öğretilmesi, o dili işlevsel hâle getirmek için yeterli değildir. Öğretilenlerin kalıcılığını ve kullanılabilirliğini sağlamak için özel yöntemler geliştirilmelidir. Buradan yola çıkarak çalışmamızın, yabancılara Türkçe öğretimi alanına kazandıracığı şiir metinleriyle dil öğretimi yönteminin önemine dikkat çekilebilir.

Yeni bir yöntem olarak sunulan Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde şiir metinlerinden yararlanma ise öğreticiye sağlayacağı kolaylık yanında, ders aracı olarak şiirlerin kullanılması bakımından hedef kitleye kelime ve kavram dünyası zenginliği sağlayabilecektir.

Dilin sürekliliğinin ve gücünün aynı zamanda ait olduğu toplumun da gücünü gösterdiğini söyleyen Gedik (2009); toplumların sahip oldukları dillerini bu nedenle geliştirmek ve yaygınlaştırmak istediklerini vurgulamaktadır. Bu istek neticesinde de dil öğretimi olgusuyla karşılaştığımızı belirten Gedik; bir dilin başka milletlere öğretilmesinin aynı zamanda o dile ait kültürün, yani yaşam biçiminin de diğer toplumlara kazandırılması olduğuna dikkat çekmektedir.

Yabancı dil öğretimi bütün dünyada son dönemde önemle üzerinde durulan bir konudur. Yabancı dil bilmenin uluslararası alana açılmada bir çeşit anahtar niteliği taşıdığını belirten Tapan (2006), son yıllarda ülkemiz insanının yabancı dil bilmenin önemini gün geçtikçe daha çok kavradığını ve hatta bununla ilgili olarak toplumca bir uzlaşma içinde olduğumuzu ifade etmiştir.

Tseng (2002) ise dil bilimi ve öğrenme teorilerindeki değişiklikler ve kültürün yabancı dil öğretiminde önemle üzerinde durulması gereken bir konu olduğunun altını çizer. Bu noktadan da hareketle, kültürün yabancı dil öğretiminde vurgulanması gereken bir kavram ve başvurulması gereken önemli bir kaynak hâline geldiği söylenebilir. Türkçe, Türk kültürünün taşıyıcısıdır. Türk şiiri ise söz konusu kültür değerleri içerisinde Türkçenin kelime ve kavram dünyasını yansıtan en önemli unsurlardandır.

Son yıllarda Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi hususunda çeşitli çalışmalar varsa ve bu çalışmaların sayısı hızla artıyorsa da öğretim aracı olarak şiirlerin kullanılması henüz gündeme getirilmemiştir.

Neredeyse dünyanın her tarafında konuşulan, öğrenilmeye çalışılan dilimizin öğreticileri olarak bizlerin de kuşkusuz, yeni yöntemler geliştirmemiz gerekmektedir. Üstelik alana kazandırılacak çalışmaların çağdaş eğitim yöntemleri göz önünde bulundurularak yapılması âdeta bir zorunluluktur. Aksi hâlde dilimizin gelişmesi, beynelmilel diller arasında hak ettiği yere ulaşması mümkün değildir.

“Bir topluluğun millet vasfına ulaşabilmesi ilk başta gelişmiş bir dile sahip olması ile mümkündür. Milletlerin tarih, kültür ve düşünce tarzları ile dili arasında sağlam bağlar vardır. Ana dil vasıtası ile oluşan milli değerler aynı zamanda toplumun birliği ve bölünmezliğinin de teminatıdır.” (Temizyürek, 1994). Bu nedenle Türklerin tarihi, kültürü ve düşünce tarzları ile Türkçenin yabancılara öğretilmesi arasında bir bağ kurulmalıdır. Biz de Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde eğitimi eğlenceli hâle getirebilmesi yanında öğretimde kalıcılığı sağlayabilecek bir yöntem olarak şiir metinlerinin

kullanılmasıyla ilgili bir çalışma yaptık. Türkçeyi yabancı dil olarak öğreten kaynakların yetersizliği konusunda büyük bir sıkıntı mevcuttur. İngilizce ya da diğer Avrupa dillerini öğreten kaynaklarla kıyaslanamayacak derecede kaynak sıkıntısı söz konusu olduğundan, yeni yöntemler geliştirilmesi ve yeni kaynaklar hazırlanması dilimizi öğretmeye yardımcı olmak adına atılacak önemli adımlardan biridir. Bütün bu nedenlerden ötürü hazırlanan bu çalışmada yeni bir yöntem geliştirmek amaçlanmış, seçilen kavramları ve kelimeleri öğretmek için bir kaynak oluşturulmaya çalışılmıştır.

Türkçenin yabancılara öğretiminde tespit edilen yöntem sıkıntıları nedeniyle daha önce, bu çalışmamızla aynı başlığı taşıyan bir yüksek lisans tezi yazmıştık. Çalışmada şiirlerden hareketle hazırlanan etkinlikler yoluyla Türkçe öğretiminin hedef kitlenin dil öğrenme başarısına nasıl bir etkide bulunduğu araştırılmış; yabancılara Türkçe öğretiminde şiir metinlerinin kullanılmasının ne ölçüde yararlı olabileceğini saptamış; Türkçenin yabancılara ve iki dillilere öğretilmesinde etkili bir yöntem geliştirmiştik. Bu çalışma ise söz konusu tezimizin bir özeti niteliğindedir.

Çalışmanın hedef kitlesi Türk diline yabancı olan ve Türkçe öğrenmeye ihtiyaç duyan kişilerdir. Aynı zamanda dil öğretiminde şiir metinlerinden yararlanma yönteminin soydaş Türk topluluklarına Türkiye Türkçesi öğretirken de kullanılabileceği göz önünde bulundurulmuştur. Bu yeni yöntemin uygulamasında kullanılacak şiirler, hedef kitlenin kültürüne ve seviyesine en uygun metinlerden seçilmiştir.

Yabancılara Türkçe öğretimi edebiyat alanında çok yenidir. Dolayısıyla bu hususta yazılan tezler ve makaleler de çok sayıda değildir. Bizim, çalışmamızda sunduğumuz yabancılara Türkçe öğretiminde şiir metinlerinden yararlanmanın ise bir yöntem olarak alana yeni bir ses getireceği düşünülmektedir.

Yukarıda zikredilen tezde, amaca hizmet edeceğini düşündüğümüz metinleri; dil bilgisi öğretiminde, kavram dünyasını zenginleştirme ve kelime öğretiminde kullanılmak üzere iki başlık altında sunmuştuk. Dil bilgisi öğretiminde, kavram dünyasını zenginleştirme ve kelime öğretiminde kullanılmak üzere iki başlık altında sunduğumuz elli sekiz şiirin amacımıza hizmet etme yönlerinin de analizini yapmıştık. Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde şiir metinlerinden yararlanma başlığı altında sunduğumuz yeni yöntem için seçtiğimiz elli sekiz şiirden oluşan antolojiyi de çalışmamızın sonuna eklemiştik. Bu makalede ise tezimizden seçtiğimiz iki şiir örneğini ve bunların geliştirdiğimiz yöntemle kullanım şekillerini değerlendireceğiz.

Şiir türünde metinler, şüphesiz, belirli bir bağlam içerisinde sunulan söz kalıpları ve sadece dil bilgisine sahip olmakla kurulamayacak ifadelerden oluşmaktadır. Çalışmamızda bu metinleri yeri geldikçe resimlerle zenginleştirmeyi hatta gerektiğinde farklı metinlerle desteklenmesini önermeyi bu nedenle yararlı bulduk.

Çalışmada, Türkçeye yabancı olan ve Türkçe öğrenmek isteyen herkes “hedef kitle” olarak ifade edilmiştir. Ayrıca seçilen metinler dil öğretiminde kullanılan aşamalı kur sisteminin orta ve ileri düzeyindeki hedef kitleye yönelik hazırlanmıştır.

2. DEĞERLENDİRME

Çalışmamızın giriş kısmında da değindiğimiz gibi Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi hususunda yöntem sıkıntısı bulunmaktadır. Hedef kitleye aktarılan bilgi somutlaştırılmadığı için kalıcılık

sağlanamamakta dolayısıyla Türkçe öğretimi çoğu zaman dil bilgisi kurallarının ezberletilmesinden ileriye gidememektedir. Özellikle, kavram dünyasının zenginleştirilebilmesi, kelime öğretiminde kalıcılığın sağlanabilmesi ve öğretilenlerin somutlaştırılabilmesi için yeni yöntemler geliştirilmesi; bununla beraber ders araçlarının zenginleştirilmesi zorunludur.

Bu çalışmada dil bilgisi öğretiminde, kavram dünyasını zenginleştirme ve kelime öğretiminde kullanılmak üzere beş şiirden yola çıkarak yabancılara Türkçe öğretiminde şiirlerden yararlanılması yöntemini örneklemeye çalıştık.

2.1. Dil Bilgisi Öğretiminde Kullanılabilecek Şiir Örnekleri

2.1.1. Yağmur Kaçağı

elimden tut **yoksa** düşeceğim

yoksa bir bir yıldızlar düşecek

eğer şairsem beni tanırsan

yağmurdan korktuğumu bilersen

gözlerim aklına gelirse

elimden tut **yoksa** düşeceğim

yağmur beni götürecekt **yoksa** beni

geceleri bir çarpıntı duyarsan

telâş telâş yağmurdan kaçıyorum

sarayburnu'ndan geçiyorum

akşamsa eylül'se ıslanmışsam

beni görse belki anlayamazsın

içlenir gizli gizli ağlarsın

eğer ben yalnızsam yanılmışsam

elimden tut **yoksa** düşeceğim

yağmur beni götürecekt **yoksa** beni

(İlhan, 1983).

“Yağmur Kaçağı”, Attila İlhan’ın yalın söyleyişine rağmen derin anlam yüklü eserlerindedir. Şiir, “-sA” şart eki ve “yoksa” kelimesinin kullanım şekillerinin hedef kitleye öğretimi için örnekler içermektedir.

“Dilek-Şart Kipi: 1.Eylemin yapılması dileğini bildirir. 2.Başka bir eylemin yapılabilmesi için kendi eylemi şart olur. Dilek-şart kipi, şart bildirdiği zaman dilek anlamı kaybolur.” (Ediskun, 2003).

Mesela: Metinden aldığımız aşağıdaki örneklerde görüldüğü gibi

tanırsan	ıslanmışsam
bilirsen	görsen
gelirse	yalnızsam
duyarsan	yanılmışsam

kelimelerinde başka bir fiilin gerçekleşmesi kendi eylemine bağlıdır.

Ayrıca Korkmaz’ın (2007) Türkiye Türkçesi Grameri adlı kitabında, pekiştirme bağlaçları alt başlığında zikrettiği “ise” bağlacının da metin içerisinde örneklerine rastlanması, dikkat çekmek istediğimiz bir başka husustur. “i- ek fiilinin şart kipinden kalıplaşmış olan ise kelimesi ile bunun ekleşmiş biçimi olan –se; bağlama işlevi yanında aynı zamanda bir pekiştirme işlevi de yüklenmiştir.” (a.g.e. syf. 1118).

Metinden aldığımız “akşamsa, eylül’s’e” kelimeleri söz konusu bağlacın ek hâlinde kullanımına örnektir.

Âşık Veysel’in “Sen Bir Ceylan Olsan Ben de Bir Avcı” adlı şiiri, Türkçe şart eki “-sA” için birçok örnek içermektedir. Aşağıdaki metinde koyu yazılmış yerlerde görüleceği gibi bu şiir de şart eklerinin kullanımını pekiştirmek açısından hedef kitleye Yağmur Kaçağı isimli şiirin ardından ya da devam eden başka bir derste sunulabilir.

2.1.2. Sen Bir Ceylan Olsan Bende Bir Avcı

Sen bir ceylan olsan ben de avcı
Avlasam çöllerde saz ile seni
Bulunmaz dermanı yoktur ilâcı
Vursam yaralسام söz ile seni.

Kurulma sevdiğim güzelim deyin
Bağlanma karayı alları geyin
Ben bir çoban olsam sen de bir koyun
Beslesem elimde tuz ile seni.

Koyun olsan otlatırdım yaylada
Tellerini yoldurmazdım hoyrada
Balık olsan takla dönsen deryada
Düşersem toruma hız ile seni.

Veysel der ismini koymam dilimden
Ayrı düşüm vatanımdan ilimden
Kuş olsan da kurtulmazdın elimden
Eğer görsem idi göz ile seni.

(Alptekin, 2004)

Mesela:

olsan

avlasam

vursam yaralسام

olsam

düşersem

görsem

gibi metinden aldığımız kelimeler, Yağmur Kaçağı'ndakilerden farklı olarak dilek-şart kipinin "eylemin yapılması dileğini bildiren" göreviyle kullanılmıştır. Yani bu iki şiirin hedef kitleye art arda sunulması, söz konusu ekin iki kullanımını da örnekleme yanında şiir türünde olmaları dolayısıyla bilginin kalıcılığını da sağlayabilir. Metnin, aşamalı kur sisteminin B1 ve B2 seviyelerinden itibaren hedef kitlenin dil bilgisiyle ilgili kuralları öğrenmesine yardımcı olacağı öngörülmektedir.

2.2. Kelime Öğretiminde Ve Kavram Dünyasını Geliştirmede Kullanılabilecek Şiir Örnekleri

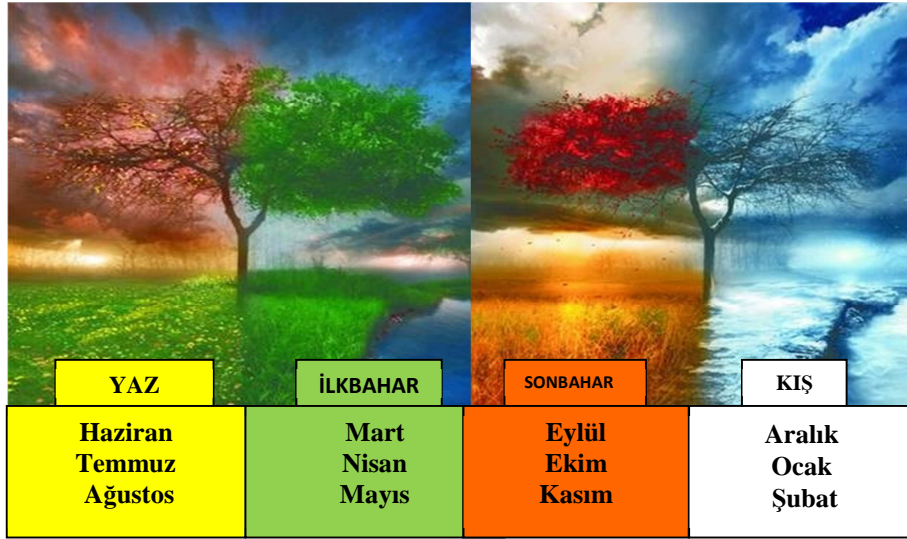
2.2.1. Ben Bir Eylül Sen Haziran

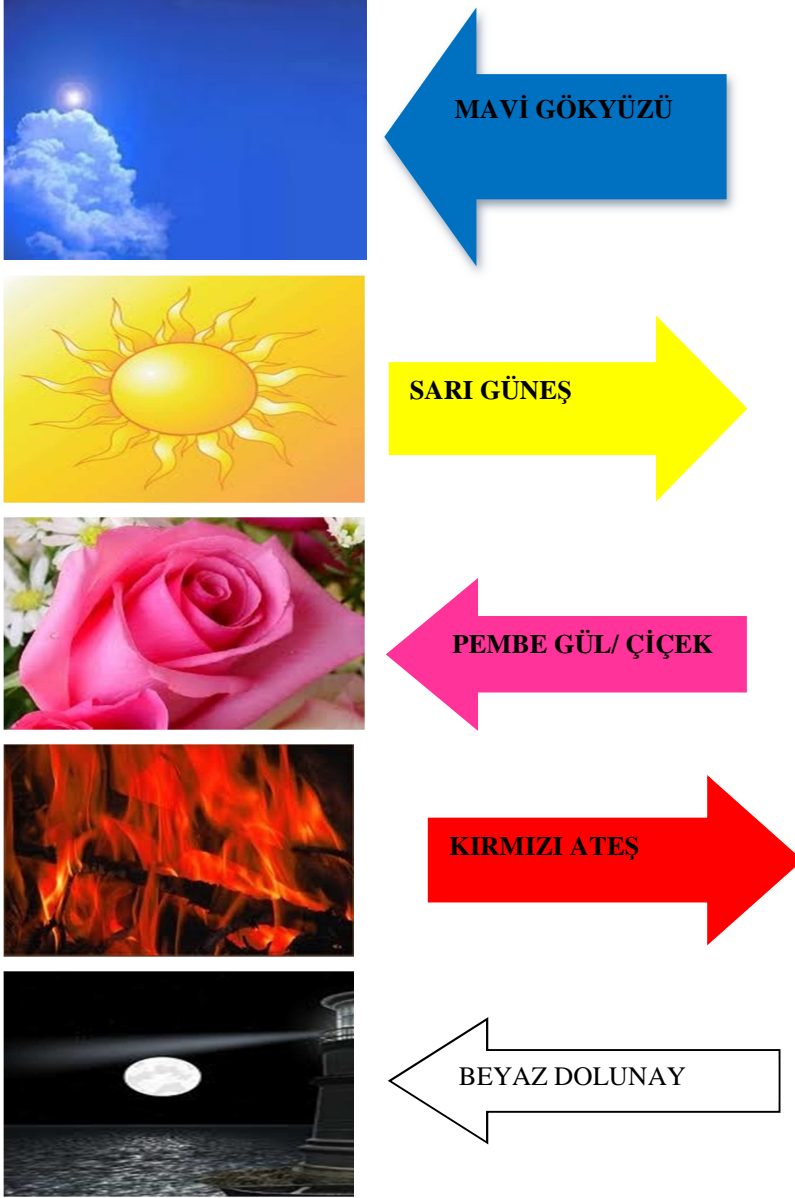
Bir eylöldü başlayan içimde
Ağaçlar dökmüştü yapraklarını
Çimenler sararmıştı
Rengi solmuştu tüm çiçeklerin
Gökyüzünü **kara bulut**lar sarmıştı.
Katar katar gidiyordu kuşlar uzaklara
Deli deli esiyordu rüzgâr
Dağılmıştı yazdan kalan ne varsa
Yaşanmamış bir mevsim gibiydi **bahar**...
Neydi o bir zamanlar
Sevmişliğim, sevilmişliğim
O heyheyler, o delişmenlikler neydi
Ne bu kadere boyun eğmişliğim
Ne bu acıdan korlaşan yürek
Ne bu kurumuş nehir; gözyaşım...
Önümdeki dizboyu karanlıklar da ne
Ne bu ardımdaki kül yığını; elli yaşım
Beni kötü yakaladın **haziran**
Gamlı, yıkık **eylül** sonuma
Bir ilkyaz tazeliği getirdin
Masmavi göğünle
Cana can katan **güneşinle**
Pırıl pırıl engin **denizinle** girdin içime.
Çiçekler açtı dokunduğun
Çimler büyüdü yürüdüğün
Ve **güller** katmer katmer oldu güldüğün yerde
Başımda senin kuşların kanat çırpıyor şimdi
Oldurduğun yemişlerin ağırlığından
Dallarım yere deşiyor
Güneşi batmadan saçlarının
Bir **dolunay** doğuyor bakışlarından
Gün boyu senden bir meltem esiyor yanan alınma
Uykusuz gecelerim seninle apaydınlık.
Başım dönüyor, of başım dönüyor yaşamaktan
Ölebilirim artık
Ölme diyorsan; gitme kal öyleyse
Sarıl sımsıkı, benim ol, beni bırakma.
Baksana; parmak uçlarım **ateş**
Lavlar fışkırıyor gözbebeklerimden

Hadi gel, tut ellerimi, benimle yan
Benimle meydan oku her çaresizliğe
Benimle uyu, benimle uyan
Birlikte varalım on üçüncü aylara
Ben bir **eylül**, sen **haziran**.

Ümit Yaşar Oğuzcan'ın "Ben Bir Eylül Sen Haziran" adlı şiiri; hedefe kitleye aylar, mevsimler ve bunlarla beraber renklerin öğretilmesinde etkili bir araç olacaktır. Bu amaçlar doğrultusunda görseller kullanmanın da faydalı olacağı kanaatindeyiz. Amaca uygun olarak hazırladığımız resimler aşağıdadır:

Şekil 1:

Yukarıdaki şekiller ise, aynı şiirle ilgili olarak renklerin öğretilmesi için hazırlanmıştır. İlk şekilde yaz mevsimi sarı, ilkbahar mevsimi yeşil, sonbahar mevsimi turuncu, kış mevsimi ise beyaz renkle gösterilmişti. Ben Bir Eylül Sen Haziran isimli şiirde koyu yazılmış kelimelerden yola çıkarak, bu kelimelerin vurguladığı renkler göz önünde bulundurularak hedef kitleye renklerle ilgili bilgi verilebileceği düşünülmektedir. Kelimelerle ilgili resimleri işaret eden okların renkleri de amaca uygun olarak seçilmiştir. Böyle bir şiir aracılığıyla mevsimlerin ve renklerin öğretilmesi, somutluk ve akılda kalıcılığı sağlamak açısından oldukça faydalı olacaktır.

Hedef kitleye renklerin ve mevsimlerin öğretilmesinin aşamalı kur sistemine göre A2 ve B1 seviyelerinden başlatılması uygun görülmektedir. Bu bilgiden yola çıkarak Ben Bir Eylül Sen Haziran adlı şiirin yabancılara Türkçe öğretimi sürecinin ilk basamaklarında kullanılabileceği öngörülmektedir.

2.2.2. Uludağ'da Sokak Satıcıları

Girin **satıcılar** evimin **bülbülleri**
Girin girin aydınlık **bahçemden** içeri
Üzüm satın **armut** satın **nar** satın bize
Dağlar görünürken kapıda ardınızdansın
İndirin **tüy** gibi **küfeyi** sırtınızdansın
Bir **elmada** bir mevsim dolsun evimize.
Ya sen ey karınca taciri **gazeteci**
Ağzının içinde bir sap **ebegümeci**
Kaşlarında macera gözlerinde oyun

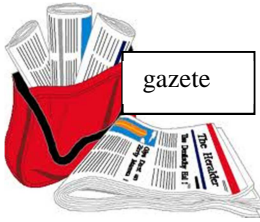
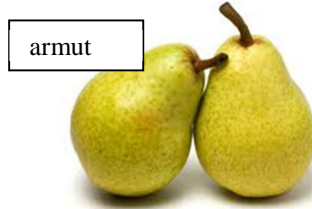
Şeytan gibi kaçan yollu **bisiklet**inle
Yırtık **çizmelerin** **kadife** **kasket**inle
Getir o eski sevincini çocukluğunsun.

Akşamla **bacada** mavileşince **duman**
Biten türkü gibi uzaklaşın kapımdansın
Kayın ağır ağır gündüzden geceye
Ey İstanbul ağzıyla mal satan **simitçi**
Çocukları **eşegine** bindiren **sütçü**
Halil İbrahim bereketi kesenize...

(Aytaş, 2008).

Uludağ'da Sokak Satıcıları, Oktay Rifat'ın eski sokakları tasvir ettiği bir şiiirdir. Bu şiiir aracılığıyla hedef kitlenin kavram dünyasına yeni kelimeler kazandırmak mümkündür. Şiiirde koyu yazılmış kelimelerin resimlerle desteklenmesi ise öğreticinin işini kolaylaştıracak ve kalıcılığa yardımcı olacaktır. Söz konusu resimler aşağıdadır.

Şekil 2:

eşek ve satıcı

Hemen bütün eğitimcilerin görsel unsurların bilgileri hafızada tutmaya yardımcı olduğunu savunması göz önüne alınırsa resimle, resmi ifade eden kelimenin birlikte sunulması, hedef kitlenin kelime hazinesini zenginleştirebilir. Ayrıca şiirde, Türk kültürünün eskimeye yüz tutmuş bir mesleği olan sokak satıcılığından bahsedilmektedir. Bu vesileyle de yabancıların kavram dünyaları zenginleştirilebilir, dikkatleri Türk kültürünün farklı bir yönüne çekilebilir.

2.2.3. Cetlerin Payitahtı

Bir rüyada uyanıyor düşlerim

Kanayan yönümü seviyor **İstanbul**

Bedenimde kanatlanıyor ruhum

Ölmüyorum ne çare

Ne çare bulmuyorum **uçmağı**

İstanbul beliriyor

Neden sonra gözümde

Şehri kucaklıyorum

Bir avuç **dua** misali merhametle...

Surlar ülkemin **Garb**'ını kucaklıyor,

Kur yapıyor **Yedi Kardeş Burçları**'na **Şark**'ın.

İstanbul'u sevmek farksız

Leyla'nın **Kays**'a yangınından

Ferhat'ın delmesinden **Bisütun**'u

Hasretinden **Aslı**'nın **Kerem**'e

Züleyha'nın **Yusuf**'a bakan gözlerinden...

İstanbul'u sulara bırakıyorum

Martular rüzgâra savuruyor umutlarımı
Şairlerin **Marmara** kokan şiirleri
Düşüyor birer birer **Boğaz**'dan
Mısralar buz gibi, tutunuyor dalgalara...

Köprü ardında gecekondular
Hayatları **İstanbul**'dan habersiz
Onların da var **sol yanlarında**
Çırpınan birer kuşları
Bakışları kaçamak
Dünyaları **İstanbul**,
İstanbul dünyaları,
Sevdaları hayatın gerçek yanı...

Gemilerin oynaşmalarına özeniyorum
Hayal meyal gözlerin düşüyor aklıma
Kız Kulesi Üsküdar'da benimle ağlıyor
El sallıyor **Haydarpaşa**'ya...
Selamını alıyor **Sarayburnu** âşıkların,
Bize ağlıyor gözü yaşlı lodos...
Deniz fenerleri gözlerini kıskanıyor
Dalgaların **şamarıyla** o lahza
Fenerler uyanıyor gafletten,
Gözlerin **İstanbul** gibi gülüyor
İstanbul uyumuyor gözlerin için...

Galata'da intiharı düşünüyor bir şair
Ne hoş olurdu Galata'da ölmek
Sonu **cennet** olsaydı...

Küser miydi o zaman **Sultan Ahmet**,
Seccadesiz namazım kılınır mıydı?
Yazılır mıydı **Zincirlikuyu**'ya adım,
Güvercinler konar mıydı **taşım**,
Karışır mıydı **Haliç**'e **gözyaşlarım**...
Çocuk yüreğim yetmiyor
İlanaşk etmeye,
Serenat imkânsız
Yahut serde belâ olunca
Sığmıyor kelimelere aşk...

Hercai gönüller gibidir **Ayasofya**
Topkapı'ya tepeden bakamıyor
Mağrurluğu ezemiyor **Gülhane**'yi,
Soğuk bir nazardır İstanbul'da aşk,
Aşk **İstanbul**'da üşüyen bir ateştir...

Kapılar aralanmadan henüz,
Kapamıyor sıra sıra
Çıglıklar sıralanıyor **serhatlarına** ülkemin
Bir oğul yeşerse diliyorum
Gencecik, körpe **can evimde**
Fatih'in mirasına bekçi olsa,
Beklese zindan kapısında **Cem**'in
Azat etse tutsaklığını rızasız seferlerin
Taştan surlar yıkılsa artık
Tırnağı olsam **Ak Şemsettin**'in
Oğluma ak alınlı ana olsam...

Nağme nağme büyüyor

Sevdaya yaktığım **türkü**ler

Ağıtları susturuyor **İstanbul**

Neyler, tamlurlar

Efsununu hıçkırıyor **gazellerin...**

Ellerimin temizliğiyle bir şiir yazsam

İstiklal Caddesi'nde

Bir **Akif** büyüse içimde

Mısralar yürüse **Marmara Apartmanı**'na

Bir **Yahya Kemal** tutsa elimden

Vuslat'ı olsa **İstanbul**'un dizeler

Aklıma **Nedim** düşse sonra

Lale devri ilişse gözüme,

Nâbi'ye öykünse ezgisi sedamın

Şark'ın **divanlarına hoyratlar** düşse...

Üşüyor yine **kandilleri İstanbul**'un

Şair olup düşüyorsun **Boğaz**'ın sularına

Çamlıca'da **at** süren yiğitler

Veremiyor aşka sürgün...

Bu bahar yetmiyor

İstanbul'u ısıtmaya hasretim,

Ağlıyor yüreğim kana kana

İstanbul'da beni düşleyen

Yedi Kule Zindanları...

Öz ellerim oluyor kanatan kendimi

Yine de kendimi sen yapıyorsun

Gözlerin tutsaklığımdır niçin

Bakırköy'ün **mecnun** koridorlarında?

Utanmıyor oysa **İstanbul** çırılçıplak

Durmaktan ortasında **Türkistan**'ın

Sevdam sırlıklam utanmıyor...

Üşüyor yüreğim hasretinin ocağında.

Başkent'te **Payitahtı**nı düşünüyorum **cet**lerimin...

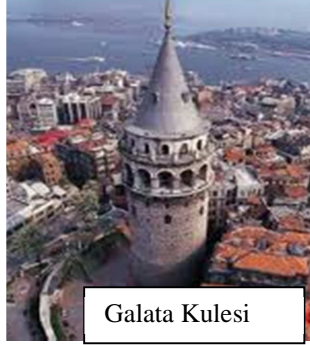
Seda Artuç'un "Cetlerin Payitahtı" adlı şiiri okuyucuya âdeta İstanbul'u gezdirmektedir. Koyu renkle yazılmış kısımlarda da görüldüğü gibi İstanbul'a, dolayısıyla Türk kültürüne ait birçok kelime ve ifade içeren bu şiiri çalışmada kullanmanın şiir metinleriyle dil ve kültür öğretme amacına hizmet edebileceği düşünülmektedir. Ayrıca şiirin resimlerle ve hedef kitlenin seviyesine uygun farklı metinlerle desteklenmesinin, kavramların somutlaştırılmasını sağlamaya yardımcı olabileceğini düşünülmektedir. Hatta imkânlar el veriyorsa amaca uygun tertip edilmiş bir İstanbul gezisiyle dünyanın gözbebeği olan İstanbul, yabancılara tanıtılabilir. Fakat bu şiir, hedef kitlenin dikkatini önemli ölçüde çekecek ve onları araştırmaya sevk edecektir. Şiir uzun soluklu olduğu için, bölümler hâlinde kullanılabilir gibi; yine hedef kitlenin seviyesine uygun olarak hazırlanmış bir görsel sunu ile de desteklenebilir. Fikir vermesi açısından çalışmaya aşağıdaki şekilleri almanın yararlı olacağı düşünülmüştür.

Şekil 3:

Kız Kulesi

Galata Kulesi

Haydarpaşa Garı

Ayasofya Camii

Sultan Ahmet Camii

surlar

Şiir, muhteva ve şekil açısından birçok somut kavram barındırmaktadır. Bu nedenle metnin, aşamalı kur sisteminin C1 ve C2 basamaklarından itibaren kullanılması öngörülmektedir.

3. SONUÇ

Çalışmanın giriş bölümünde; yeryüzünde, konuşulan ve yazılan dillerle ilgili kesin bir sayı verilemese de dünyada ortalama olarak üç bin beş yüz dilin konuşulduğu ve yazıldığı, milletler arası ilişkilerin giderek artmasının insanların başka toplumların dillerini öğrenmelerini gerekli kıldığı belirtilmişti. Bugün dünyada ikinci dil veya yabancı dil olarak öğrenilen sınırlı sayıda dil olduğu; bir dilin başka toplumlar tarafından öğrenilen bir dil olmasının askerî, siyasî, iktisadî, ticarî, tarihî ve kültürel nedenler gibi birçok sebebinin sıralanabileceği vurgulanmıştı. “Günümüzde ana dili haricinde bir dili öğrenmek, genellikle ekonomik kaygıdan kaynaklanmaktadır. Zengin tarihî geçmişi, gramer yapısının sağlamlılığı ya da çok kişi tarafından kullanılıyor olması, o dilin dünya dilleri arasında ön sıralarda bulunmasını sağlamamaktadır.” (Ungan, 2006)

İletişim için dil şarttır. İnsanın bireysel ve toplumsal gelişmesinde dil büyük öneme sahiptir. Türkçe, varlığını binlerce yıldır sürdürebilmiş az sayıda dilden biridir. Çin ve Moğolistan sınırlarından Balkanlara, Hindistan’dan

Beyaz Rusya'ya kadar yayılmış Türkçe lehçelerinin sesi, yapısı ve söz dizimi, yabancı dillerin etkileriyle ve içine giren değişik anlamları ifade eden terimlerin karışık yapısı yüzünden bilimsel bir temele oturtulamamıştır. UNESCO raporlarına göre; Türkçe dünya dilleri arasında yerini beşinci sırada almıştır. İki yüz milyondan fazla nüfus on iki milyon kilometre kare alanda Türkçe konuşmakta ve yazmaktadır.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinin tarihi 11. Yüzyıla kadar dayanmaktadır. Günümüzde ise Türkçenin yabancı dil olarak öğrenilme talebi ve bununla birlikte öğretilmesi yönünde çalışmalar artarak devam etmektedir. 2001 Avrupa Diller Yılı dolayısıyla Millî Eğitim Bakanlığınca Ankara'da düzenlenen "Avrupa'da Yabancı Dil Olarak Türkçe Eğitim" konulu uluslararası bilgi şöleninin kapanış tebliğinde uzun yıllardan beri Avrupa'da Türkçe konuşan toplumların -özellikle Avrupa demokratikleşme süreci çerçevesinde- dil, edebiyat ve kültür mirasını genç kuşaklara aktardığı belirtilmişti. Yine bu tebliğde, Türkçenin yabancı dil olarak öğrenilmesinin Avrupa'nın kültür dokusuna yeni bir boyut katacağı söylenmekteydi. Bir dilek olarak dile getirilen söz konusu gereklilik doğrultusunda, günümüzde Avrupa Birliği çerçevesinde çok dilli, çok kültürlü çağdaş yaşamın ideallerden çıkarılıp uygulamaya konulması için Avrupa Ortak Referans Çerçevesi (CEF), Avrupa Dil Portföyü (ELP) gibi programlar oluşturulmuş; dillerin öğretilmesi ve yaygınlaştırılmasında yeni teknikler, yöntemler üzerinde çalışmalar ve araştırmalar yoğunlaştırılmıştır.

Türkçenin yabancılara öğretiminin tarihi çok eskilere dayansa da öğretimde yöntem sıkıntısı hâlâ aşılabilmiş değildir. Türkçe, oluşumunun çok eski zamanlara dayandığı zannedilen ancak ne zaman biçimlenmeye başladığı kesin olarak bilinmeyen, bugün çok geniş bir coğrafyada çok insan tarafından konuşulan ve yazılan bir dil olmasına rağmen ne ana dil olarak ne de yabancı dil olarak gerektiği gibi öğretilmektedir. Türkçenin tarihsel dönemlerine bakıldığında, yine geniş bir coğrafyaya yayıldığı, büyük bir kitle tarafından yazılıp konuşulduğu görülmektedir. Ancak geçmişte Türkçeye verilen önem ve Türkçenin öğretimi konusunda yapılan çalışmaların niteliği dikkat çekicidir.

Bir dili öğrenmek, dili öğrenilen milletin kültürünün de öğrenilmesini gerekli kılar. Aksi durumunda dil öğrenimi ezberden öteye gidemeyen bir süreç olarak kalır. Bu çalışma, yabancılara Türkçe öğretiminde şiir metinlerinin kullanılmasının ne ölçüde yararlı olabileceğini saptamak ana amacı yanı sıra Türk kültürünün ve Türk kültürüne ait değerlerin de dolaylı olarak hedef kitleye kazandırılması dolaylı amacını taşımaktadır.

Yabancılara Türkçenin öğretiminde amaç, Türkçeyi öğrenmek isteyenlere yalnızca birçok kelime öğretmek değildir. Hedef, aynı zamanda kişiye dili, Türk kültürünü yeterli ölçüde kazandırmaktır. Çünkü Türkçeyi severek, isteyerek öğrenen bir yabancı, Türkiye'nin kültür taşıyıcısı durumuna gelmektedir. Dolayısıyla, yabancılara Türkçe öğretilirken dil hem zorlaştırmadan öğretilmeli ve sevdirmeli hem de hedef kitleye uygun olarak seçilecek ya da oluşturulacak metinlerle Türk kültürü iyi yansıtılmalıdır.

Dil öğretiminde önemli hususlardan biri de eğitim sürecini zevkli hâle getirmek ve öğretimin kalıcılığını sağlayabilmektir. Çünkü birey, kaç yaşında olursa olsun ancak zevk aldığı şeyleri kolayca öğrenebilmektedir. Bu bakımdan, hedef kitlenin güdülenmesinin sağlanmasına, dikkatinin dağıtılmadan öğretim sürecinin eğlenceli hâle getirilmesine özen gösterilmelidir. Bu fikir, Erol Barın (2004) tarafından, "Yabancılara Türkçe öğretiminde ilkeler" isimli makalede desteklenmektedir: "Yabancı dil öğrenimi, kişinin ana dili dışında başka bir dil ve

kültürle tanışması demektir. Her insan yabancı dil öğrenirken ilk önce kendine psikolojik bir duvar örer ve zaman zaman da bu yeni dili öğrenemeyeceğini düşünür. Bu yüzden, yabancı dil öğretilirken her tür sıkıcılık ve zorluktan uzak durulmalıdır. Burada görev öğretim elemanına düşmektedir. Hiçbir kitap, dil öğretimi için tek başına yeterli değildir.”

Eğitimde bireyi istekli hâle getirmek diye adlandırabilecek isteklendirmenin, yabancılara Türkçe öğretimdeki önemi inkâr edilemez. Yabancılara Türkçe öğretiminde güdüleme için, dersi eğlenceli hâle getirmek şarttır. Aksi takdirde ders, boşuna bir çabaya dönüşür ve öğrencilerin derse ilgisi kaybolur. Yabancı birinin Türkçeyi hangi sebeple öğrenmek istediği kadar öğreticinin ona yaklaşımı, dersi çekici hâle getirmesi de öğrencinin dersten soğumaması açısından önem taşımaktadır. Çünkü yabancı dil öğrenenler, dil öğrenmeye başladıklarında hedef dile karşı önlerinde engeller oluşturmaya başlarlar. Bu önyargıyı yok etmek için hedef kitlenin dikkati iyi toplanmalıdır.

Ana dili dersinin çok yönlü ve karmaşık nitelikli oluşu, bilgi vermektan çok beceri ve alışkanlık geliştirmeyi amaçlaması; Türkçe öğretiminde öğrencilere istenilen öğrenme yaşantılarının kazandırılabilceği etkili eğitim durumlarının seçilip düzenlenmesi işini daha da önemli hâle getirmektedir. Türkçe derslerinde, öğretim programlarında amaçlanan davranışların her bir öğrenciye kazandırılması, uygulanan geleneksel öğretim yöntemlerinde yenilikler ve değişiklikler yapmayı ya da yeni öğretim şekillerini kullanmayı gerektirir.

Araştırmada daha önce de ifade edildiği gibi yabancılara Türkçe öğretimi alanında yapılan çalışmalar genellikle Türkçenin öğretiminde karşılaşılan sorunlar ve dil bilgisi öğretimiyle ilgilidir. Şiir türündeki metinlerin yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılmasıyla ilgili çalışmalara ise rastlanmamıştır. Bu nedenle ve yukarıda da bahsedilen alandaki yöntem sıkıntısı nedeniyle, Türk edebiyatında, üzerinde durulmamış olan “şiir metinleri aracılığıyla dil öğretiminin” kullanılması gerekli bir materyal olduğu kanaati doğrultusunda, Türk kültürünü en iyi yansıtan şiirlerin seçilerek; seçilen şiirlerin yabancıların kavram dünyasını zenginleştirmek amacıyla nasıl kullanılabilceğiyle ilgili bir yöntem sunuldu. Yabancılara Türkçe öğretiminde daha etkin bir sistemin oluşturulabilmesi, bu alanda kullanılacak uygun tekniklerin ve yöntemlerin tespiti ile mümkündür. Bu çalışmada sunulan örnekler, aşamalı kur sisteminin ileri basamağında bulunan öğrencilere Türkçenin eğlenceli bir şekilde öğretilbilmesini sağlayabilir.

Belirlenen amaç ve seçilen kitleye yönelik dil öğretiminde uygulanan yöntemlerin, seçilen materyalin kısa sürede elde edilen başarıların temelinde önemi çok büyüktür. Sunulan materyalde amaca hizmet edeceği düşünülen şiirler özenle seçilmiştir. Çalışmada kullanılan söz konusu şiirler gerekli görülen yerlerde uygun görsellerle zenginleştirilmiştir. Şiirlerin analizi yapıp alanda yer edinmiş diğer çalışmalarla karşılaştırıldıktan sonra aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir:

Yapılan araştırmalara göre aşamalı kur sisteminin yüksek seviyesinde yabancılar, Türkçeyi öğrenirken mecazlı söyleyişleri basitten karmaşığa doğru öğrenebilmektedirler.

Türkçenin kavram dünyası zenginliğini fark ettirebilmek açısından şiirlerin büyük önem taşıdığı düşünülmektedir. Çalışmada seçilen şiir metinleri içerdikleri kavramlar açısından bu düşünceyi destekleyebilir.

Çalışmanın önceki bölümlerinde de üzerinde sıkça durulduğu gibi, aralarında ses benzerliği bulunan ifadelerin kalıcılığı daha yüksektir. Şiirlerin ritmik özelliklerinin öğrenim kolaylığı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bir metnin ezberlenmesiyle o metin içerisinde geçen kavramlar âdeta bireye mal olmaktadır. Dil öğrenmede metin ezberlemenin en kolay yolu şüphesiz şiir ezberlemektir. Bu yolla bireyin hafızasında kavramların kalıcı olacağı düşünülmektedir.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde şiirlerden yararlanma olarak geliştirilen materyalde, amaca yönelik şiirleri doğru seçmek başlı başına önem arz etmektedir. Amaca uygun olarak seçilmemiş bir şiir, ne kadar güzel olursa olsun zaman kaybına neden olmaktan başka bir şeye yaramaz.

Türkçenin yabancılar için öğretiminde kullanılacak şiirlerin en önemli özelliği dersin amacına uygun içerikte olmasıdır. Bununla beraber, karmaşık anlamlardan uzak ve olabildiğince sade bir üslupla yazılmış şiirler kullanılmasının yararlı olabileceği düşünülmektedir. Türk kültürüne ait değerler içeren şiirlerin seçilmesi de öğreticinin işini kolaylaştırabilir.

Çalışmanın diğer bölümlerinde de bahsedildiği gibi, yabancı dil öğretiminde genel olarak aşamalı kur sistemi uygulanmaktadır. Bu nedenle farklı dil seviyelerinde farklı şiir metinlerinin kullanılması yararlı olabilir. Mesela, kelime öğretimi için dili daha sade şiirler kullanılabilir; Türk kültürüne ait değerler açısından farkındalık yaratmak için söz konusu değerlerin yoğun olarak bulunduğu metinler tercih edilebilir.

“Bir dilde dil bilgisini bilmekle kurulamayacak ifadeler, söz kalıpları vardır. Bu kalıplar dilin önemli bir bölümünü oluşturur. Bu söz kalıpları, belirli bir bağlam içinde ve görmeye dayalı araçlarla sunulduğunda daha iyi kavranır.” (Barın, 2007) Şiir türünde metinler, şüphesiz, belirli bir bağlam içerisinde sunulan söz kalıpları ve sadece dil bilgisine sahip olmakla kurulamayacak ifadelerden oluşmaktadır. Çalışmada bu metinlerin yeri geldikçe resimlerle zenginleştirilmesi hatta gerektiğinde farklı metinlerle desteklenmesi bu nedenle önerilmiştir.

Çocukların ve yetişkinlerin dil öğrenme biçimleri tamamen farklı olduğu gibi ana dili ve yabancı dil öğrenme süreçleri de farklıdır. Çocuklar ana dillerini edindikleri gibi yabancı bir ülkede yaşadıklarında ikinci dili de rahatlıkla öğrenebilir, edinebilirler. “Edinebilirler” sözünü kullanmakta yarar görülmüştür; çünkü çocuklar ana dillerini duyarak ve tekrarlayarak kullanmaya başlar. Yani, dilin kurallarını öğrenmeden önce duydukları sesleri taklit ederek sonra daha karmaşık yapıları ve kullanımları tekrarlayarak doğal bir şekilde dili edinirler. Yabancı dil öğreniminde ise bu süreç tersine işler. Öğrenen açısından bakıldığında, dil öğrenenlerin ihtiyaçlarına bağlı olarak çeşitli öğretim programlarının uygulanması gerekliliği doğarken; öğretim elemanı açısından da bu çeşitliliğe uygun nitelikte olma gerekliliği doğmaktadır.

Dil edinme sürecinde etkili olan birçok öğeden biri ve belki de en önemlisi ritmik söyleyişler içeren ifadelerdir. Şüphesiz söz konusu ifadelerin en güzel örneklerini şarkı sözleri ve şiir türünde metinler içermektedir. Şarkı sözleriyle ilgili olarak daha önce hazırlanan bir makale de bulunmaktadır. Bu husustaki ayrıntılı bilgi söz konusu makaleden alınabilir: “Özellikle Türk kültür değerlerine atıfta bulunan şarkılar, hedef kitlenin seviyesine uygun metinlerle desteklenmeli; amaca uygun metinler bulunamazsa öğretici tarafından yeni metinler oluşturulmalıdır. Yabancılar için Türkçe öğretimi alanında geliştirilen bu materyal, hedef kitlenin kavram dünyasını

zenginleştirmekle beraber, Türkçenin doğru telaffuzuna da önemli katkılar sağlayacaktır. Ezberlenen bir şiir, bir şarkı, hatta bir metin âdeta kişinin bir parçası olmaktadır.” (Artuç, 2011)

Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde şiir metinlerinden yararlanma başlığı altında geliştirilen materyalin, alana katkı sağlamasını ve bu alanda çalışmalar yapan kişilere yol gösterici olmasını diliyoruz.

KAYNAKLAR

Alptekin, A.B.(2004). *Âşık Veysel- Türk'üz türkü çağırırız*. Ankara: Akçağ Yay.

Artuç, S. (2011). Yabancılara Türkçe öğretiminde Barış Manço şarkılarıyla üst seviyeye Türk kültürüne ait değerlerin kazandırılması. (08.01.2013 Tarihinde alınmıştır)

<http://www.turkocagi.org.tr/modules.php?name=Makale&pa=showpage&pid=92>

Artuç, S. (2014). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Şiir Metinlerinden Yararlanma. Ankara: Nobel Yay.

Aytaş, G. (2008). *Çağdaş gelişmeler ışığında şiir tahlilleri*. Ankara: Akçağ yay.

Barın, E. (2007,22-23 Kasım).*Yabancılara Türkçe öğretiminde kısa filmlerin yeri*. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Türkiye’de Yabancı Dil Eğitimi Ulusal Kongresi, Kongre Bildiriler Kitabı, 191-195.

Barın, E. (2008). Yabancılara Türkçe öğretiminde motivasyonun önemi. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7.

Barın, E.(2004). Yabancılara Türkçe öğretiminde ilkeler. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 1, 19-30.

Benhür, M.H. (2002). *Türkçenin yabancılara öğretiminde tartışılmayan ana kavramlar*. Yayınlanmamış Doktora Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enst. Ankara.

Ediskun, H. (2003). *Türk dil bilgisi*. (8.Basım).İstanbul: Remzi Kitabevi.

Ergin, M. (2004). *Türk dil bilgisi*. İstanbul: Bayrak Yayınevi.

Gedik, D. (2009). Yabancılara *Türkçe öğretimi (Ankara Üniversitesi TÖMER ve Gazi Üniversitesi TÖMER örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

<http://www.antoloji.com/siir/>

İlhan, A. (1983). *Yağmur kaçağı*. (4.Basım). Ankara: Bilgi Yayınevi.

Kaplan, M. (2007).*Şiir tahlilleri 2*. (16.Baskı). İstanbul: Dergâh yay.

Korkmaz, Z. (2007). *Türkiye Türkçesi grameri*. Ankara: TDK Yayınları.

Temizyürek, F. (1994). *Atatürk döneminde Türkçenin öğretimi ile ilgili olarak geliştirilen devlet politikaları(1920-1938)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Tseng, Yueh-Hung. (2002). A Lesson in Culture. *ELT Journal*, 56/1, 11-21.

Türk Dil Kurumu. (2005). *Türkçe sözlük*. Ankara: TDK.

Türk Dil Kurumu. (2009). *Yazım kılavuzu*. (26.Basım)Ankara: TDK.

Uçgun, D. (2006, Güz). Yabancılara Türkçe öğretiminde sözcük dağarcığını geliştirme teknikleri. *TÜBAR-XX: Niğde*. 217-227.

Ungan, S. (2006, Ağustos). Avrupa Birliğinin dil öğretimine karşı tutumu ve Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15, 217-226.

SUMMARY

Language, communication and culture is an entity that provides continuity. This aspect of language teaching, is of great importance. For years, many studies conducted regarding language teaching, magazines being printed, meetings are held. Of language teaching done by transferring some of the information is incorrect, examples, and therefore needs to be done starting from the language itself is said does not change the results. Language is taught by rote to or not persistent or can not be taught at all.

Although in recent years, several studies which have been increasing rapidly have regarded teaching Turkish as a foreign language, poetry has not been used as a teaching tool yet. It is clear that new methods are needed to be developed for teaching Turkish that is spoken and learned almost everywhere in the world. Moreover, it is a necessity that studies must be done by taking modern educational methods into consideration. Otherwise, the development of the language and reaching the place it deserves in the languages of international are not possible. The target audience of the study are the ones that do not know about Turkish and require to learn it. Also it is taken into consideration that using poetry as a teaching language method provides teaching Turkey dialect of Turkish to cognate Turkish communities. Poetries that are used in the application of the novel method are selected from the most appropriate texts for culture and level of the target group. In this study, anyone who wants to learn Turkish and do not know about Turkish is stated as "target audience". In addition, selected texts are prepared for intermediate and advanced-level audience of the gradual stage system used in teaching language. A master thesis has been proposed that has the same title with this study by the reason of scarcity of methods for teaching Turkish to foreign people before. In the study, it is searched how teaching Turkish by applications prepared using poetries affect success of learning Turkish by the target group; detected how effectively teaching foreign people Turkish by using poetries can be beneficial; proposed an effective method for teaching Turkish to foreign people and bilinguals. This study is an abstract of the thesis mentioned.

As mentioned in the introduction of our study Turkish as a foreign language teaching methods there are problems with respect. Retention of information that is transferred to the target audience can not embodied in Turkish education can not be achieved due to memorize the rules of grammar for most of the time, can not go forward. In particular, the concept of the world can be enriched, to ensure retention in the teaching of vocabulary and developing new methods to concretize what is taught; however, the enrichment of educational tools are required.

In this study, teaching grammar concepts and vocabulary used in teaching the world to enrich Based on five poems poetry in teaching Turkish to foreigners have tried to exploit the method of sampling.

The aim in teaching Turkish to foreigners, who want to learn Turkish language is not only to teach many words. Target, but also the language of people, Turkish culture is to gain sufficient. Because Turkish loving, learning by asking a stranger, they have become a culture carrier of Turkey. Therefore, when teaching Turkish to foreigners without language should be taught both difficult and popularization should be selected according to the target audience as well as or better should be reflected in Turkish culture will be created with text.